

Dimissionstale, Tradium Teknisk Gymnasium, Randers

["Når jeg står op er jeg glad i låget"](#) - nej, nej, nej, jeg skal nok lade være, men sådan som I sidder dér og ser så glade ud i låget og ligner nogen, der er med på den værste, kan jeg næsten ikke! Eller er I, altså med på den værste? Hvilken tale vælger I? Den i inderlommen eller den i baglommen? Den nødvendige eller den tilfældige?

Apropos "at være med på den værste", så har vi lærere jo præsenteret mangt og meget for jer de sidste 3 år, som I nok har følt var "det værste" og måske været ved at opgive. En gang i mellem er der da også, ovre fra kroen, blevet spurgt. Hvad skal vi bruge det til? Entropi, infinitesimalregning, Le Chateliers princip, navngivning af organiske forbindelser, you name it. Men vi har insisteret og I har prøvet. I har lært så godt som I kunne og vi er blevet enige om at alt foregår i ligevægte, forskydninger frem og tilbage, og endeligt definitivt i mod infinity, det uendelige - **kaos**. Eller blev vi?

Ja, i vores læringsrum har der været **brølere**, kaos hvor vi følte vi spildte tiden. Men vi har trøstet os med, at det ofte er netop afvigelserne, som vi aldrig glemmer, der på et senere tidspunkt, kan give en større betydning. Eller som Søren Kierkegaard har sagt: "*Det Tilfældige er absolut, aldeles ligesaa nødvendigt som det Nødvendige*" og selv om vi nu godt kan afsløre for jer, at ja, det er ikke alt den lærdom I har fået her på stedet, I får brug for i fremtiden, så vil I senere erfare, hvis I da ikke allerede har gjort det, at det er vigtigt, at kunne sætte sig ind i stof, der måske umiddelbart ikke har ens største interesse, er krævende, udfordrer én, og at det faktisk godt kan være fra den mest uventede aktivitet, at syntesen, innovationen, nytænkningen, læringstaksonomiens øverste kompetenceniveauer kan udspringe.

Vi har presset jer på det faglige. Vi har stresset jer med lektier og elevtid, og ind i mellem har I zappet fra og holdt pause, timerne har lignet "digitale vuggestuer" og vi har prøvet at tage computeren fra jer, givet jer papir og blyant, forsøgt at styre og regere, men på et tidspunkt har I selv taget ansvaret for jeres læring, og om det så først var her til sidst før den afsluttende eksamen, at det skete, så har I dog fået en fornemmelse af hvad det vil sige at studere. Nogle af jer er blevet rigtig dygtige til det og vil fortsætte hurtigst muligt, mens andre har fået nok for nu og kommet til en anden erkendelse. Uanset hvad, så har det været en vigtig dannelsesproces og erkendelsesproces I har afsluttet, og frem for alt, kan I nu takke jer selv for, at I har holdt ved, gennemført og klaret det der skulle til, både det bedste og det værste, for at få en studentereksamen.

Vi har presset jer på det sociale. Gruppearbejde og problembaseret læring. I har lært at lære i fællesskab, sociale læringskompetencer, som er vigtige når vi lærere er uden for rækkevidde og erstattet af foredragsholdere med forelæsninger i volapyk!

Sidste år var vi på studietur og halvdelen af os var i [Rom](#), den evige stad. Det var både en social og lærerig oplevelse. **Og anstrengende!** Vi gik mange km og sov kun lidt. Særligt husker jeg, at det blev kritiseret at guiden talte for meget. Der var alt for mange informationer! Og sandt at sige krævede vi med vores baggrund i det tekniske gymnasium heller ikke mange forklarende ord for at forstå betydningen af romernes 2000 år gamle byggeteknik. Pantheons 43,3 diameter store halvkugleformede kuppel konstrueret i kun et stykke beton (hvis nok stadig verdens største), talte for sig selv. Man kan undre sig over at romernes færdigheder udkrystalliseret i kalk og kiselsyreforbindelser med Romerrigets fald kunne gå tabt og være fosvundet i over 1000 år, alt i mens akvædukterne fortsat leverede vand og Colosseum stadig skyggede gaderne i Rom, som synlige beviser på netop denne betonteknikkens fortræffeligheder. Ja, man kan forstå, at et ud print af en øvelsesvejledning eller en af Gittes mange kopier kan forsvinde på bunden af en taske; men at noget

så grundlæggende betydningsfuldt for vores civilisation kunne forsvinde? Hmm, var det bare ikke nødvendigt? I dag trøster vi os med, at alt dokumenteres og digitaliseres, og at vi laver back up på det hele. Men betyder det så også, at vi i et hav af informationer, underholdning og POP, kan finde frem til det væsentlige, det nødvendige af det tilfældige? Måske kan turen til Rom og betonens historie minde os om, at nok kan en stad betragtes som evig, men det kan viden og en civilisations sammenhængskraft nødvendigvis ikke!

Vi håber, det er lykkedes os at bidrage til, at I har fået et godt fundament, ikke i beton, men i viden og teknik, kritisk analyse og studieteknik, I kan bygge videre på og udvikle jer i!

Nu er der pause, læsepause, pause til refleksion, **selvrefleksion**. Hvor mange gange har I ikke hørt netop dette udtryk? Men bare rolig, I skal ikke skrive noget ned nu. I skal ikke aflevere mere nu. Men I skal bare tænke over det; det I har været igennem. Hvad gik godt og hvad gik skidt? Er der noget I skal ændre på? For nu går tæppet ned, der er sceneskift. Nye spillere kommer ind og I bestemmer selv hvad der skal ske og hvilken rolle I vil spille i næste akt!

”Gi’ det blå tilbage, til det blå blå blå”, sang Lars Lilholt en gang i det forrige årtusinde, OK, nok lidt bedre end mig, men han skulle efter sigende, utroligt nok, kun have fået 03 i musik - **ikke bestået!** Alligevel har han kunnet leve af at synge og spille lige siden, så jeg tænker, der er da håb endnu - for mig - og for jer, uanset hvad I har fået af tal. Bare man brænder for det; det man **gør**, så skal det nok gå!

Og nu sidder I så dér med jeres blå studentehuer, blå som himlen og blå som havet og drømmer om friheden. I snart 3 år har I drømt om netop det, så jeg skal gøre talen kort nu og sige, at hvis det blå er et symbol på friheden, vil vi nu ”Gi’ det blå tilbage til det blå blå blå” og give jer fri. Ikke til at rådne op bag en computer, lov os det, men til at møde verden, reparere revner i beton, klinke skår i kaos, gøre forskel, finde fællesskaber og noget at brænde for!

Glæd jer over det I har præsteret! Glæd jer over det der skal komme! Glæd jer til denne sommer! Glæd jer **nu!** For **nu** skal I snart have beviset! Beviset på, at I **er** studenter! Og **nu** skal I snart have lov til at løbe herfra, som glade idioter og føle jer fri, så fri som et forår, så fri som [legesyge sommerfugle!](#) Tak kære elever! Tak for tiden vi har haft sammen. Det har været sjovt. Det har været hårdt. Men frem for alt har det været spændende, at lære jer at kende, og vi ønsker jer alt mulig held og lykke fremover!

Tak for smilene og jeres åbne sind.

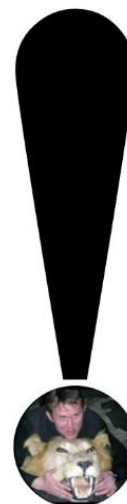
Vi håber I fortsat må ha’

en dejlig da’

og en rigtig god vind

Studenterne valgte talen i baglommen. Det var den jeg havde siddet og grublet over hele vejen til Randers.

Talen i min inderlomme var tættest på mit hjerte og var med mere end bare ord

PKT, 24/6/2016